

UDENRIGSMINISTERIET

Europaudvalgets spørgsmål 66 ad
EUU alm. del af den 2. august 2007

Spørgsmål:

”I forlængelse af EEU alm. spørgsmål 52 bedes ministeren oversende en mere detaljeret oversigt over hvilke love, der er gennemført/ændret som konsekvens af Tyrkiets optagelsesforhandlinger med EU. Besvarelsen bedes indeholde følgende:

- En vurdering af i hvilken udstrækning disse love/ændringer overholdes og oplysninger om, hvor der evt. særligt er problemer – hermed menes dels hvilke reformer, der kan være problemer med, dels om der er særlige problemer rent geografisk i Tyrkiet.
- En redegørelse for hvordan tyrkiske menneskerettighedsorganisationer og internationale organisationer vurderer reformprocessen.
- Oplysninger om hvilke regler Tyrkiet ikke har gennemført i forhold til menneskerettigheder i bred forstand, herunder kvinderettigheder, korruptionsbekæmpelse m.v.”

Svar:

Det er som bekendt Kommissionen, der på EU's vegne løbende monitorerer og evaluerer reformarbejdet i kandidatlandene. Kommissionens seneste fremskridtsrapport vedrørende reformarbejdet i Tyrkiet blev offentliggjort den 8. november 2006, og den næste ventes i efteråret 2007.

Forhandlingerne med Tyrkiet er på et meget tidligt stade. For at blive medlem af EU skal Tyrkiet tilpasse sig EU's meget omfattende regelsæt og leve op til de politiske og økonomiske københavnskriterier. Det vil tage mange år for Tyrkiet at gennemføre den omfattende omstillingsproces, som det indebærer. Der vil skulle gennemføres en lang række lovændringer. For så vidt angår de allerede vedtagne love, er det på mange punkter for tidligt at vurdere, om de er tilstrækkelige. Meget vil også afhænge af, hvordan lovene gennemføres. Tyrkiet har i de seneste fire-fem år vedtaget omfattende reformlovgivning. Som angivet i svar på EEU alm. spørgsmål nr. 52 forventes Kommissionen i efteråret at konstatere få lovgivningsmæssige fremskridt det seneste år, men dog notere fremskridt i gennemførelsen af vedtagne reformer. Forhandlingerne med Tyrkiet er som bekendt delt op i 35 kapitler. Det bemærkes, at kapitlet om domstole og grundlæggende rettigheder endnu ikke er åbnet. Som led i den opstrammede forhandlingsramme vil Tyrkiet skulle opfylde en række ”benchmarks”, før kapitlet overhovedet åbnes og man igangsætter den nærmere detaljerede proces omkring tilpasningen.

For så vist angår spørgsmålet om, hvordan tyrkiske menneskerettighedsorganisationer og internationale organisationer vurderer reformprocessen, kan følgende bemærkes.

Generelt er de tyrkiske menneskerettighedsorganisationer tilhængere af Tyrkiets EU-tilnærmelsesproces, idet denne har været medvirkende til at fremme en række positive reformer. Det er generelt disse organisationers vurdering, at reformtempoet har været faldende siden 2005.

Reformprocessen i Tyrkiet er således genstand for interesse hos en række organisationer. De peger på problemer især på områderne ytringsfrihed, mindretalsrettigheder, kvinders rettigheder og retsvæsenet. Følgende eksempler, som primært relaterer sig til udviklingen det seneste års tid, kan fremhæves:

Human Rights Watch kritiserer den tyrkiske regering for generelt ikke at have konsolideret reformerne i 2006. Amnesty International bemærker ligeledes, at der er begrænset dokumentation for fremskridt i gennemførelsen af reformerne. Amnesty International påpeger endvidere, at der stadig eksisterer begrænsninger i ytringsfriheden. Amnesty International konkluderer, at klager over tortur og politivold er faldet, men understreger, at området stadig udgør et problem. Amnesty International udtrykker kritik af, at myndighedspersoner går fri fra strafforfølgelse. Amnesty International udtrykker ligeledes bekymring over manglen på effektive og uafhængige institutioner, der kan dokumentere og undersøge brud på menneskerettighederne. Endelig påpeger Amnesty International, at menneskerettighedssituationen i de østlige og sydøstlige provinser er forværret. Human Rights Watch, Turkish Human Rights Association og Human Rights Foundation of Turkey peger på tilsvarende problemer, herunder bl.a. angående tortur. Turkish Human Rights Association og Human Rights Foundation of Turkey fremhæver særligt de problemer, der gør sig gældende for kurderne herunder, at man stadig kan blive udsat for straf, hvis man taler kurdisk i officiel sammenhæng.

I opfølgning på en mission til Tyrkiet har Europarådets Menneskerettighedskommissær i et brev til Tyrkiets udenrigsminister peget på en række områder, hvor der er behov for en yderligere indsats. Det gælder blandt andet ytringsfrihed og diskrimination. Kommissæren peger endvidere på, at definitionen af terror i antiterrorloven er bred og uklar. Sammenfattende angiver kommissæren, at Tyrkiet i de sidste år er gået et langt stykke i at reformere sit juridiske system og i respekten af fundamentale rettigheder og friheder.

Flere af FN's specialrapportører har i de seneste måneder offentliggjort flere rapporter om Tyrkiet. Fra rapporterne kan blandt andet fremhæves, at specialrapportøren for vold imod kvinder angiver, at trods anerkendelsen af ligebehandling og gennemførelsen af juridiske og institutionelle ændringer, er der stadig problemer på området herunder særligt i de østlige områder. Omfanget af vold mod kvinder fremhæves. Specialrapportøren for tortur har i en gennemgang af Tyrkiets opfølgning på tidligere anbefalinger peget på visse fremskridt, men også flere udeståender herunder blandt andet problemer med at få adgang til juridisk bistand. Specialrapportøren for ytringsfrihed peger på fortsatte problemer med retsforfølgelse herunder særligt i forhold til artikel 301 i straffeloven, som gør handlinger imod den tyrkiske identitet strafbare.

I forhold til det økonomiske område bemærkes, at EU har vurderet Tyrkiet som en fungerende markedsøkonomi siden 2005. Ifølge Verdensbanken har Tyrkiet lært af tidligere økonomiske kriser og har en dynamisk markedsøkonomi. Den økonomiske vækst fortsætter i forlængelse af regeringens implementering af et større økonomisk reformprogram over de sidste fem år. Ifølge IMF har Tyrkiet de sidste par år kombineret en stærk vækst med en opretholdelse af reduktion på inflationen, dette har ifølge IMF medført en markant makroøkonomiske udvikling.